

Dood

&

Opstanding

Deel 2

Hans van de Lagemaat

Hoofdstuk 4

Onsterfelijk

In het vorige hoofdstuk heb ik me al laten ontvallen dat bijvoorbeeld de uitdrukking ‘de onsterfelijke ziel’ helemaal niet in de Bijbel voorkomt. Wat is onsterfelijkheid? Wat is de ziel? Wat is een mens?

Laten we eerst eens stilstaan bij de onsterfelijkheid. Aan dat thema zouden we een groot deel van de inhoud van de Bijbel op kunnen hangen. Dat wordt natuurlijk te veel, maar ik kan wel proberen wat grote lijnen te schetsen.

Een tekstgedeelte dat we wat dit betreft vast in ons hoofd moeten prenten is 1 Timotheüs 6:13-16. Laten we hier eerst eens uitgebreid naar kijken.

‘Ik beveel u voor God, Die alle ding levend maakt, en voor Christus Jezus, Die onder Pontius Pilatus de goede belijdenis betuigd heeft, dat gij dit gebod houdt, onbevlekt en onberispelijk, tot op de verschijning van onzen Heere Jezus Christus; welke te Zijner tijd vertonen zal de zalige en alleen machtige Heere, de Koning der koningen, en Heere der heren; Die alleen onsterfelijkheid heeft, en een ontoegankelijk licht bewoont; Denwelken geen mens gezien heeft, noch zien kan; Welken zij eer en eeuwige kracht. Amen.’ (1 Tim. 6:13-16, SV).

God Die alle dingen levend maakt

Ten eerste noemt Paulus God hier ‘God, Die alle ding levend maakt’. Dat zijn ‘alle dingen’, er staat in het Grieks gewoon een meervoud. God is de bron van alle leven. Zonder God zou er geen leven zijn. Dat levend maken betekent aan de ene kant dat Hij dingen die in zichzelf geen leven hadden het leven heeft gegeven, en aan de andere kant dat Hij mensen die geleefd hebben, maar gestorven zijn, weer tot leven wekt.

Dat eerste aspect vinden we terug in de schepping van Adam waarnaar Paulus ook verwijst in dat lange hoofdstuk aan de Korintiërs, dat helemaal over de opstanding gaat, 1 Korinthe 15.

'Alzo is er ook geschreven: De eerste mens Adam is geworden tot een levende ziel; de laatste Adam tot een levendmakende Geest.'
(1 Kor. 15:45, SV).

Paulus verwijst hier naar Adam die de adem des levens van God krijgt ingeblazen en zo tot een levende ziel wordt. Hij vergelijkt dit met de laatste Adam, namelijk Christus. Christus Jezus is het Die door Zijn eigen opstanding uit de doden tot een levendmakende Geest wordt en zo de Eerstgeborene uit de doden is geworden.

'En de HEERE God had den mens geformeerd uit het stof der aarde, en in zijn neusgaten geblazen den adem des levens; alzo werd de mens tot een levende ziel.' (Gen. 2:7, SV).

Hier zien we God Die alle dingen levend maakt aan het werk. Zonder dat Hij Adam de adem des levens in zijn neusgaten geblazen zou hebben, zou hij stof van de aarde gebleven zijn, het stof waarnaar hij weer terugkeert bij zijn dood.

Die alleen onsterfelijkheid heeft

Ten tweede wordt God niet alleen genoemd God Die alle dingen levend maakt, maar ook Hij Die alléén onsterfelijkheid heeft. Hij alleen. De zin waar dit in staat is enigszins verwarrend of zelfs wel heel onduidelijk. Timotheüs wordt door Paulus bevolen 'dit gebod' te behouden

'tot op de verschijning van onzen Heere Jezus Christus; welke te Zijner tijd vertonen zal de zalige en alleen machtige Heere, de Koning der koningen, en Heere der heren; Die alleen onsterfelijkheid heeft.' (1 Tim. 6:14,15).

‘Welke’ slaat terug op ‘de verschijning’. In dat deel van de zin na ‘welke’ is ‘de zalige en alleen machtige Heere, de Koning der Koningen, en Heere der heren’ het onderwerp. Dus de zalige en alleen machtige Heere zal in Zijn eigen tijd de verschijning laten zien van onze Heere Jezus Christus. Hierin zitten overigens hele diepe gedachten. Degene Die hier ‘alleen machtige Heere’ wordt genoemd, vertoont te Zijner tijd de verschijning van de Heere Jezus Christus. De ‘alleen machtige Heere’ heet ook ‘de Koning der koningen en Heere der heren.’ Maar Degene Die verschijnt bij Zijn komst draagt die naam ook! (Opb. 19:16).

‘Die alleen onsterfelijkheid heeft’ van vers 16 kan terugverwijzen naar de alleen machtige Heere, de Koning der koningen en Heere der heren. Het kan ook verwijzen naar God, Die alle dingen levend maakt. Hoogstwaarschijnlijk naar Beiden. God, Die alle dingen levend maakt is Degene Die alleen onsterfelijkheid heeft. Ik schrijf het nog een keer: Hij alleen heeft onsterfelijkheid en niemand anders.

Dit betekent wel een en ander. Als God alleen onsterfelijkheid heeft, hebben mensen dat niet. Dat betekent dat, toen Adam geschapen werd, hij niet onsterfelijk werd geschapen. Adam was sterfelijk. Hij had de mogelijkheid om te sterven. Dus als we lezen dat Adam ‘alzo’ tot een *levende ziel* werd, mogen we niet lezen, dat hij ‘alzo’ tot een *onsterfelijke ziel* werd. Adam werd tot een levende ziel gemaakt door God Die alle dingen levend maakt. Diezelfde God is de God Die alleen onsterfelijkheid heeft. Adam had dat dus niet.

De zonde

Onsterfelijkheid is dan ook hetgeen waarmee de slang Eva verleidde. Dat was de inzet.

God had Adam een verbod op de vrucht van de boom van de kennis van goed en kwaad gegeven. Daar was Hij heel expliciet in geweest. Dikwijls bekruipt ons de gedachte dat God dit deed om Adam en Eva op de proef te stellen. Waarom zouden we het echter zo lezen?

Waarom zouden we het niet eerder zo lezen dat God dit gebod gaf tot hun welzijn? Ze waren nog helemaal niet toe aan deze kennis en het zou alleen tot hun schade zijn. Zodra ze ervan zouden eten, zouden ze sterven.

‘Ook plantte de HEERE God een hof in Eden, in het oosten, en Hij plaatste daar de mens, die Hij gevormd had. En de HEERE God liet allerlei bomen uit de aardbodem opkomen, begerenswaardig om te zien en goed om van te eten; ook de boom des levens, in het midden van de hof, en de boom van de kennis van goed en kwaad.’ (Gen. 2:8, 9).

‘De HEERE God nam de mens, en zette hem in de hof van Eden om die te bewerken en te onderhouden. En de HEERE God gebod de mens: Van alle bomen van de hof mag u vrij eten, maar van de boom van de kennis van goed en kwaad, daarvan mag u niet eten, want op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven.’ (Gen. 2:15-17).

Er is in dit hele gedeelte niets wat duidt op een beproeving van Adam en Eva. God zegende de mensen en plaatste hen in een rijke omgeving. Het verbod om van de vrucht van de boom van kennis van goed en kwaad te eten had niet de dood van Adam en Eva op het oog, maar hun leven in gemeenschap met God.

Waarom krijgt deze tekst zo vaak de bewoordingen en de emotie mee alsof er zou staan: ‘als je dit doet, dan maak Ik je dood’? Het staat er niet en het geeft een totaal verkeerd beeld van de God Die wij liefhebben, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad. Er staat zelfs niet dat God de oorzaak van de dood van Adam en Eva is. De Bijbel leert ons wel dat die macht van de dood in handen is van de duivel.

‘Omdat nu die kinderen van vlees en bloed zijn, heeft Hij eveneens daaraan deel gehad om door de dood hem die de macht over de dood had – dat is de duivel – teniet te doen, en allen te verlossen

die door angst voor de dood gedurende heel hun leven aan slavernij onderworpen waren.’ (Heb. 2:14, 15).

Hoe zou het toch komen dat God zo zwart mogelijk wordt afgeschilderd en als we de keuze hebben uit twee we altijd de donkerste kant aan Hem toeschrijven?

God gaf Adam een gebod tot zijn heil. Een parallel daarvan vinden we bij Israël. God gaf Israël Zijn wetten, niet met het doel hen te doden, maar om Zichzelf aan hen te openbaren en hen het leven te geven. Dat is een heel verschil. Dat Adam en Israël andere keuzes maakten, verandert niets aan Gods intenties.

‘Op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven.’ (Gen. 2:17). ‘Te sterven, zult gij sterven’, zegt de tekst. Het zal zeker gebeuren. In zijn gesprek met Eva ontkent de slang dit juist. Hij ontkent Gods Woord en probeert er zijn eigen draai aan te geven.

‘Toen zeide de slang tot de vrouw: Gijlieden zult den dood niet sterven; maar God weet, dat, ten dage als gij daarvan eet, zo zullen uw ogen geopend worden, en gij zult als God wezen, kennende het goed en het kwaad.’ (Gen. 3:5, 6, SV).

Je zult helemaal niet sterven. Als God zal je zijn; onsterfelijk dus, zoals we zojuist hebben gezien in 1 Timotheüs 6.

Er schuilde nog enige waarheid in de woorden van de slang ook. De vrucht van de boom van kennis van goed en kwaad was bedoeld om Adam en Eva te vervullen ‘tot al de volheid van God’ (Ef. 3:19), of in elk geval was het iets waardoor het ouderpaar tot volwassenheid zou groeien. De vrucht van deze boom was wel bedoeld om in een later stadium in het leven van Adam en Eva tot hun voedsel te dienen, maar in dit stadium van hun leven waren ze er nog niet aan toe.¹ Het eten

---

¹ Dit verdient enige onderbouwing. Om de lijn in deze brochure vast te kunnen houden, zal ik elders uitgebreider ingaan op het geschrevene.

van de boom zou juist zeer schadelijk voor hen zijn; ze zouden met de kennis die het hun gaf nog niet om kunnen gaan. En zo heeft de satan zijn spelletje met Gods Woord ook daar in het paradijs gespeeld.

Waarheid op de verkeerde tijd en de verkeerde plaats toegepast, wordt leugen en die is schadelijk voor hen die het geloven. Ja, ook nu nog is die tot hun dood.

Een bekend voorbeeld is de besnijdenis. Abraham moest zichzelf en zijn nageslacht laten besnijden. De Galaten, gelovigen uit de heidenen, kregen van dwaalleraren dezelfde opdracht als Abraham van God kreeg. De dwaalleraren konden hoofdstuk en vers noemen, bij wijze van spreken, voor hun leer. Het staat in de Bijbel. Ja, maar het was wel helemaal fout en Paulus vreesde voor het geloof en het leven van deze jonge gelovigen. Dat bedoel ik met waarheid in de verkeerde tijd en op de verkeerde plaats toegepast.

Adam en Eva stierven. Zij waren sterfelijk geschapen, met de mogelijkheid tot sterven dus, en het ergste wat hen kon overkomen, overkwam hen ook. Zij aten van de vrucht en dit werd hun dood.

Laten we tot slot van dit hoofdstuk eens opsommen wat we tot nu hebben gezien.

1. God alleen heeft onsterfelijkheid.
2. God Die alle dingen levend maakt, maakt Adam tot een levende ziel. Tot een levende ziel, maar dus niet tot een onsterfelijke ziel.
3. God houdt Adam voor dat de dag dat hij van de vrucht van de boom van kennis van goed en van kwaad zal eten, hij zeker zal sterven.

4. Na Genesis 2:7 wordt er verder niets over de ziel gezegd. Adam is geworden tot een levende ziel, die mogelijksterwijs kan sterven, na het eten van de vrucht.
5. Adam, de levende ziel, eet en hij sterft.

In dit hele gedeelte wordt er verder niets gesproken over het voortbestaan van de ziel. God had niet gezegd: jij zult sterven, maar je ziel zal eeuwig blijven leven. Dat wél zo te lezen, lijkt meer op de suggestie van de slang dan op het Woord van God, en dan is dood niet meer dood.

Wonder van God. Dit is niet het einde. God is God Die alle dingen levend maakt, ook als zij gestorven zijn.

*'Hij heeft ons zalig gemaakt en geroepen met een heilige roeping, niet overeenkomstig onze werken, maar overeenkomstig Zijn eigen voornemen en genade, die ons gegeven is in Christus Jezus vóór de tijden der eeuwen, maar nu is geopenbaard door de verschijning van onze Zaligmaker, Jezus Christus, **Die de dood tenietgedaan heeft, en het leven en de onvergankelijkheid aan het licht gebracht door het Evangelie**' (2 Tim. 1:9, 10).*

Leven en onvergankelijkheid. Dat is het Evangelie van God. Dat is de boodschap aangaande Zijn Zoon Jezus Christus.

Vragen bij hoofdstuk 4

1. Waar zegt Paulus dat God alleen onsterfelijkheid heeft?
2. Wat betekent dit voor al Zijn schepselen?
3. Welke eigenschap wordt er in datzelfde tekstgedeelte nog meer aan God toegekend?
4. Adam werd tot een levende ziel. Wat zegt Paulus in tegenstelling daarmee over Christus?
5. Wat betekent dit?
6. Welke belangrijke naam voor de Heere Jezus Christus hoort hierbij?
7. Wat betekent 'sterfelijk' in onderscheid met 'vergankelijk'?
8. Waar lees je dat de dood een macht in handen van de duivel is?
9. Met welk doel gaf de Heere het gebod om niet van de vrucht van de boom van kennis van goed en kwaad te eten?
10. Hoe vergelijk je dat met de geboden die God aan Israël gaf?
11. Hoe kan waarheid als een leugen gebracht worden?
12. Kan je twee voorbeelden hiervan noemen?

Hoofdstuk 5

Onsterfelijkheid en onverderfelijkheid

Het vorige hoofdstuk eindigden we met de Heere Jezus Die de dood tenietgedaan heeft en het leven en de onvergankelijkheid aan het licht heeft gebracht (2 Tim. 1:10). Deze woorden hebben alles met het Evangelie te maken. Paulus schrijft ze aan Timotheüs en hij houdt zijn geliefde zoon in het geloof voor dat het woorden zijn om verdrukkingen voor te lijden.

'Schaam u dan niet der getuigenis onzes Heeren, noch mijns die Zijn gevangene ben; maar lijd verdrukkingen met het Evangelie, naar de kracht Gods' (2 Tim. 1:8, SV).

De kracht van God is de kracht van de opstanding van de Heere Jezus. Daarom noemt Paulus zijn Evangelie ook een kracht van God tot zaligheid (Rom. 1:16). Daarom noemt hij hier in één adem het lijden van verdrukkingen voor het Evangelie samen met de inhoud van dat Evangelie, dat onze Zaligmaker Jezus Christus de dood heeft tenietgedaan en de onvergankelijkheid aan het licht heeft gebracht. Zie je hoe het allemaal bij elkaar komt in deze verzen? Het Evangelie en dat de dood tenietgedaan is door de opstanding van de Heere Jezus uit de doden? Want zó, door Zijn opstanding uit de doden, heeft hij het leven en de onvergankelijkheid aan het licht gebracht.

In het vorige hoofdstuk stonden we stil bij God Die alle dingen levend maakt. God Die alleen onsterfelijkheid heeft. God wordt ook de onvergankelijke God, of in de SV de onverderfelijke² God, genoemd. Twee keer zelfs.

*'Zich uitgevende voor wijzen, zijn zij dwaas geworden; en hebben de heerlijkheid **des onverderfelijken Gods** veranderd in de gelijkenis eens beelds van een verderfelijk mens, en van*

---

² Ik gebruik de woorden (on)vergankelijk(heid) en (on)sterfelijk(heid) door elkaar heen.

gevogelte, en van viervoetige en kruipende gedierten.’ (Rom. 1:22, 23, SV).

*‘Den Koning nu der eeuwen, **den onverderfelijken**, den onzienlijken, den alleen wijzen **God**, zij eer en heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen.’ (1 Tim. 1:17, SV).*

God is de onsterfelijke God en ook de onverderfelijke God. Onsterfelijkheid en onvergankelijkheid zijn twee woorden die heel dicht bij elkaar liggen. Zo ook sterfelijk en vergankelijk.

Adam was sterfelijk geschapen. Hij had net als de rest van de levende schepping de mogelijkheid om te sterven. Sterfelijk is eigenlijk een neutraal woord. Iets wat sterfelijk is hoeft niet per definitie vergankelijk te zijn. Adam was sterfelijk, in de zin dat hij dus kón sterven, maar voordat hij zondigde was hij onvergankelijk. In elk geval staat er nergens dat Adam zou sterven, anders dan wanneer hij van de vrucht van de boom van kennis van goed en van kwaad zou eten. Dus voor de zondeval was Adam sterfelijk, maar onvergankelijk. Na de zondeval werd de sterfelijke mens ook vergankelijk. Hij ging daadwerkelijk naar het verderf en niet alleen hij, de hele schepping met hem.

Alleen God heeft onsterfelijkheid en onvergankelijkheid.

Wat betekent het nu dat onze Zaligmaker het leven en de onvergankelijkheid aan het licht heeft gebracht? Laten we ons in dit hoofdstuk verder in deze vraag verdiepen.

Handelingen 13

In zijn preek die Paulus in Antiochië houdt, gebruikt hij diverse keren het woord ‘verderving’ (SV) of ‘ontbinding’ (HSV). Het woord is nauw verwant aan ‘onverderfelijk’ in Romeinen 1:23 en 1 Timotheüs 1:17. Om dit des te duidelijker uit te laten komen, haal ik het gedeelte waar het om gaat uit de Statenvertaling aan.

*‘Maar God heeft Hem uit de doden opgewekt; Welke gezien is geweest, vele dagen lang, van degenen, die met Hem opgekomen waren van Galilea tot Jeruzalem, die Zijn getuigen zijn bij het volk. En wij verkondigen u de belofte, die tot de vaderen geschied is, dat namelijk God dezelve vervuld heeft aan ons, hun kinderen, als Hij Jezus verwekt heeft. Gelijk ook in den tweeden psalm geschreven staat: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd. En dat Hij Hem uit de doden heeft opgewekt, alzo dat Hij niet meer zal tot **verderving** keren, heeft Hij aldus gezegd: Ik zal ulieden de weldadigheden Davids geven, die getrouw zijn; Waarom hij ook in een anderen psalm zegt: Gij zult Uw Heilige niet over geven, om **verderving** te zien. Want David, als hij in zijn tijd den raad Gods gediend had, is ontslapen, en is bij zijn vaderen gelegd; en heeft wel **verderving** gezien; maar Hij, Dien God opgewekt heeft, heeft geen **verderving** gezien. Zo zij u dan bekend, mannen broeders, dat door Dezen u vergeving der zonden verkondigd wordt.’ (Hand. 13:30-38).*

Dat het woord ‘verderving’ hier centraal staat, hoeft geen betoog. In deze tekst gebruikt Paulus drie Psalmen om aan te tonen dat de Heere Jezus bewezen is de Messias te zijn doordat God Hem uit de doden heeft opgewekt. Dat zijn de Psalmen 2, 89 en 16. Het gaat Paulus hier echter dus niet alleen om de opstanding van de Heere, maar ook om het feit dat Hij niet meer tot verderving zal keren.

Hij begint met het feit dat God Christus Jezus uit de doden heeft opgewekt. Als bewijs haalt hij hierbij Psalm 2 aan. ‘Gij zijt Mijn Zoon heden heb Ik u gegeneerd.’ Paulus vervolgt met het feit dat Hij Hem uit de doden heeft opgewekt, alzo dat Hij niet meer zal tot verderving keren. Verderving is aan de ene kant de ontbinding en aan de andere kant door het stijlfiguur metonymia³ de plaats waar de ontbinding plaatsvindt. Dit laatste wordt in vers 34 bedoeld.

---

³ Dat wil zeggen: verderving staat hier voor de plaats waar verderving plaatsvindt (= graf).

Het klinkt voor ons enigszins cryptisch wat Paulus nu bedoelt met dat zinnetje 'Ik zal ulieden de weldadigheden Davids geven'. Dit lijkt in de eerste plaats een citaat van Jesaja 55:4. Alleen wat dat betekent voor de verderving blijft dan duister, ook als we de context van dit vers lezen. Ik denk daarom dat we de verklaring in Psalm 89 moeten zoeken. Die Psalm gaat in zijn geheel over de weldadigheden of goedertierenheden van David. Die goedertierenheden betreffen het verbond met David en Davids zaad, zijn troon en zijn koninkrijk.

De Psalm gaat tot en met vers 38 over Gods waarheid en Zijn trouw aan het verbond. Daarna zien we Ethan, de dichter, echter helemaal perplex. Lees de verzen 39 tot en met 48 en je voelt als het ware de wanhoop van Ethan. Alles lijkt verloren.

'Maar Ú hebt hem verstoten en verworpen, U bent verbolgen geworden op Uw gezalfde.

U hebt het verbond met Uw dienaar tenietgedaan, U hebt zijn diadeem ontheiligd en op de aarde geworpen.

U hebt een bres geslagen in al zijn muren, U hebt zijn vestingen in puin gelegd.

Alle voorbijgangers op de weg hebben hem beroofd; zijn burens is hij tot smaad geworden.

U hebt de rechterhand van zijn tegenstanders verheven, U hebt al zijn vijanden verblijd.

Ja, U hebt de scherpte van zijn zwaard gekeerd, U hebt hem in de strijd geen stand doen houden.

U hebt zijn luister doen ophouden, U hebt zijn troon op de aarde neergestoten.

U hebt de dagen van zijn jeugd verkort, U hebt hem met schaamte bedekt.

Hoelang nog, HEERE? Zult U Zich voor altijd verbergen? Hoelang zal Uw grimmigheid branden als een vuur?

Bedenk hoe kort mijn levensduur is. Waarom zou U alle mensenkinderen tevergeefs geschapen hebben?'

(Ps. 89:39-48).

Een en al hopeloosheid en onbegrip bij Ethan de Ezrahiet en hoe goed kunnen we hem begrijpen! In vers 48 brengt hij ook nog zijn eigen vergankelijkheid en de zinloosheid van het hele leven naar voren.

'Waarom zou U alle mensenkinderen tevergeefs geschapen hebben?'

Hij begreep wel waar het antwoord op al zijn vragen moest liggen. Dat bewijzen de volgende twee vragen die hij stelt wel.

'Welke man leeft er die de dood niet zien zal, die zijn ziel bevrijden zal uit de greep van het graf?' (Ps. 89:49).

Er staat één vraagteken, maar het zijn twee vragen.

Welke man leeft er die de dood niet zien zal?

Wie zal zijn ziel bevrijden uit de greep van het graf?

Op elk van deze vragen is het meest natuurlijke antwoord: die man is er niet. Ieder mens moet sterven. Iemand die is gestorven gaat naar het graf en blijft daar. Zo is het altijd geweest. Toch ligt de hoop van Ethan wel in deze onbekende man. Dat moet ook wel, want anders is het echt allemaal tevergeefs.

Welke man zal zijn ziel bevrijden uit de greep van het graf?

Hebben we het antwoord hierop niet net al gezien? In die preek van Paulus? Zei hij niet dat God Hem uit de doden had opgewekt? Hij is Die Man. Hij heeft Zijn ziel bevrijd uit de greep van het graf!

Maar welke man leeft er dan die de dood niet zien zal? Christus heeft de dood wel gezien. Hij is gekruisigd, gestorven en begraven. Dus Hij is het niet. Of toch wel? Ja, Hij is ook opgewekt. God heeft Hem opgewekt, zo dat Hij niet meer tot verderving terug zal keren. Hij is de Man Die leeft en Hij zal de dood niet zien. Hij heeft de dood achter Zich

gelaten. Hij heeft het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht.

Of Ethan het zo duidelijk gezien heeft, weet ik niet. Dat hij tenminste iets heeft gezien van de redding die er in de toekomst gloorde blijkt uit het slot van zijn Psalm.

'De HEERE zij voor eeuwig geloofd. Amen, ja, amen.' (Ps. 89:53).

De ziel

Ik kom naar aanleiding van deze teksten nog even terug op de ziel. Ik weet dat we dat begrip veel uitgebreider moeten gaan onderzoeken, maar ook hier wil ik je toch nog even wat vragen stellen en aan het denken zetten.

We hebben gezien dat Adam tot een levende ziel werd, nadat God hem de adem des levens in zijn neusgaten geblazen had. Daar staat niets over een onsterfelijke ziel bij. Als Adam en Eva van de vrucht zouden eten, waar God hen voor had gewaarschuwd, zouden zij zeker sterven. En dat is gebeurd. God zegt niet dat hun ziel zal voortbestaan. Dat zou ook best merkwaardig zijn. De mens werd tot een levende ziel. De mens zou sterven, maar de levende ziel zou eeuwig voortbestaan. Die redenering kán niet kloppen.

Kijk ook eens naar Psalm 89 en Handelingen 13. Ethan vraagt welke man zijn ziel kan bevrijden van de greep van het graf. Als we geloven dat de ziel onsterfelijk is, wat doet ze dan in het graf? Waarom moet de ziel bevrijd worden van de greep van het graf als ze niet kan sterven?

Paulus haalt Psalm 16 aan.

'Gij zult Uw Heilige niet overgeven, om verderving te zien. Want David, als hij in zijn tijd den raad Gods gediend had, is ontslapen, en is bij zijn vaderen gelegd; en heeft wel verderving gezien;

Maar Hij, Dien God opgewekt heeft, heeft geen verderving gezien.’ (Hand. 13:35-37, SV).

Het zinnetje wat aan dit citaat voorafgaat en wat Petrus in zijn preek in Handelingen wel aanhaalt (Hand. 2), gaat over de ziel in *sheool*. Dit is in de SV tamelijk willekeurig met ‘hel’ vertaald. De eerste keer waar we *sheool* tegenkomen is Genesis 37:35.

*‘En al zijn zonen, en al zijn dochteren maakten zich op, om hem te troosten; maar hij weigerde zich te laten troosten, en zeide: Want ik zal, rouw bedrijvende, tot mijn zoon in **het graf** nederdalen. Alzo beweende hem zijn vader.’ (Gen. 37:35).*

Jakob geloofde heus niet dat Jozef nu in de hel was; een poel van brandend vuur. Jozef was gestorven en was nu in het graf, de plaats van de doden. Zijn droefheid betrof ook niet het feit dat hij zelf naar de hel zou gaan, maar dat hij in het land der levenden geen vreugde meer zou kennen. Rouw bedrijvend zou hij naar het graf gaan. Daarom vertaalt de HSV het eerste deel van Psalm 16:10 ook correct:

‘Want U zult mijn ziel in het graf niet verlaten’ (Ps. 16:10).

We moeten de twee delen van Psalm 16:10 duidelijk parallel lezen. Ik houd hieronder de volgorde van het Hebreeuws aan.

Want U	zult niet verlaten	mijn ziel	in het graf;
U	zult niet toelaten	dat Uw heilige	ontbinding ziet.

De vertaling staat duidelijk onder invloed van het Grieks van de Septuaginta en het citaat van de apostelen daaruit. Het Hebreeuws heeft hier het woord dat ook met ‘graf’, ‘groeve’ en ‘kuil’ vertaald wordt. De plaats waar de ziel naar toeging is dus het graf; de plaats waar de ontbinding plaatsvindt.

Wat doet een ‘onsterfelijke ziel’ daar?

Je komt er niet mee weg door te zeggen dat de ziel hier (en in andere plaatsen) iets anders betekent. Je kunt wel zeggen dat de ziel hier als *pars pro toto*, een deel voor het geheel, staat. Dat de ziel hier dus voor de gehele mens staat en dat er staat dat deze mens dus naar het graf gaat. Dat lijkt wel een geldige redenering, maar is het niet. We kunnen dit stijlfiguur alleen gebruiken als wat voor het geheel geldt (de mens) ook voor het deel (de ziel) geldt. Anders is het geen geldig *pars pro toto*.

Ik zal je een voorbeeld geven.

‘De bemanning bestaat uit 1000 koppen.’ Het gaat hier over de bemanning van een groot marineschip. Natuurlijk worden met de koppen de mannen en vrouwen bedoeld die de bemanning uitmaken. De kop (hoofd) is een deel van het geheel (de hele man of vrouw). Wat voor de koppen geldt, moet ook voor de personen gelden, namelijk dat hun aantal optelt tot 1000. We zouden anders toch een merkwaardige uitspraak krijgen.

Als je zegt dat je je vrouw ‘een bloemetje’ geeft, betekent dat natuurlijk dat je haar een bos bloemen geeft, die ze dan dankbaar in een vaas kan zetten. Het bloemetje is het deel voor het geheel. Het gaat om de kleur en de schoonheid van de bloemen. Daarom moet het ‘pars’ (deel) het karakter hebben van het ‘toto’ (totaal). Je zegt niet: ik geef mijn vrouw een steeltje. Dat is ook wel waar, maar de uitspraak slaat nergens meer op en drukt niet meer uit wat je bedoelt.

Als je ziel als *pars pro toto* voor de gehele mens op wilt vatten en zo wilt verklaren dat wel de mens, maar niet de ziel naar het graf gaat, ben je in elk geval taalkundig verkeerd bezig. Het gaat om de plaats waar de mens zich bevindt, namelijk het graf. Net als de koppen iets met het aantal te maken hadden en het bloemetje met de kleur en schoonheid, zo heeft de ziel iets met het graf te maken als de mens sterft. Daar kan je je met ‘deel voor het geheel’ niet onderuit redeneren.

Dus wat betekenen nu de uitspraken ‘welke man zal zijn ziel bevrijden van de greep van het graf’ en ‘U zult zijn ziel in het graf niet verlaten’ als we het moeten combineren met een ‘onsterfelijke ziel’? ‘De ziel in het graf’ is Bijbelse taal. ‘Onsterfelijke ziel’ is dat niet.

Ik heb het al eerder gezegd; hiermee zijn we nog niet klaar. Natuurlijk moeten we er nog veel meer over zeggen. Toch wilde ik je alvast laten zien dat dit een duidelijk geopenbaarde lijn in de Bijbel is.

1 Korinthe 15

Onsterfelijk en onvergankelijk komen ook samen aan het eind van 1 Korinthe 15. Ik zal eerst de tekst weer opschrijven en dan zullen we er daarna naar kijken.

*‘Zoals de **stoffelijke** is, zo zijn ook de stoffelijke mensen, en zoals de **Hemelse** is, zo zijn ook de hemelse mensen. En zoals wij het beeld van de stoffelijke gedragen hebben, zo zullen wij ook het beeld van de Hemelse dragen. **Maar** dit zeg ik, broeders, dat **vlees en bloed** het Koninkrijk van God niet kunnen beërven, en de **vergankelijkheid** beërft de **onvergankelijkheid** niet. Zie, ik vertel u een geheimenis: Wij zullen wel niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden, in een ondeelbaar ogenblik, in een oogwenk, bij de laatste bazuin. Immers, de bazuin zal klinken en de doden zullen als **onvergankelijke** mensen opgewekt worden, en ook wij zullen veranderd worden. Want dit **vergankelijke** moet zich met **onvergankelijkheid** bekleden en dit **sterfelijke** moet zich met **onsterfelijkheid** bekleden. En wanneer dit **vergankelijke** zich met **onvergankelijkheid** bekleed zal hebben, en dit **sterfelijke** zich met **onsterfelijkheid** bekleed zal hebben, dan zal het woord geschieden dat geschreven staat: De dood is verslonden tot overwinning. Dood, waar is uw prikkel? Graf, waar is uw overwinning? De prikkel nu van de dood is de zonde, en de kracht van de zonde is de wet. Maar God zij dank, Die ons de overwinning geeft door onze Heere Jezus Christus. Daarom, mijn geliefde broeders, wees standvastig, onwankelbaar, altijd*

overvloedig in het werk van de Heere, in de wetenschap dat uw inspanning niet tevergeefs is in de Heere.’ (1 Kor. 15:49-58).

Ik heb in de tekst een aantal woorden vetgedrukt weergegeven om er wat structuur aan te geven. Zo kun je de dingen waar we het over zullen hebben wat makkelijker terugvinden.

Natuurlijk moet je dit gedeelte in de context van het hele hoofdstuk lezen. Het onderwerp van dat hoofdstuk gaat over de opstanding. Je zou het grofweg in twee delen kunnen splitsen. De verzen 1 tot en met 34 gaan over het **feit** van de opstanding. De rest van het hoofdstuk handelt Paulus over het **‘hoe’** van de opstanding. Dat gedeelte leidt hij in met de vraag over hoe de doden opgewekt zullen worden.

‘Maar, zal iemand zeggen, hoe worden de doden opgewekt en met wat voor lichaam komen zij terug?’ (1 Kor. 15:35).

Het gedeelte wat ik boven geciteerd heb valt dus onder deze vraag. Hij heeft het daarin ook niet alleen meer over hoe het de doden zal vergaan bij de laatste bazuin, maar ook **hoe** de dan nog levenden het Koninkrijk van God zullen beërven.

Adam en Christus

Eerst stelt Paulus twee mensen tegenover elkaar. De eerste mens en de tweede mens. De eerste mens is Adam en hij is stoffelijk, ‘uit de aarde, stoffelijk’. De tweede Mens is Christus; Hij is de Heere uit de Hemel (1 Kor. 15:47). Deze twee mensen zijn twee tegenpolen. Lees Romeinen 5:12-21 eens. Daar vind je nog veel meer tegenstellingen tussen Adam en Christus.

Het beeld van de stoffelijke en van de Hemelse

Ten tweede zegt Paulus dat wij, zoals wij het beeld van de stoffelijke hebben gedragen, ook het beeld van de Hemelse zullen dragen. We dragen het beeld van Adam na zijn val. De nadruk van dit beeld ligt in dit gedeelte op het sterfelijke en vergankelijke. We hebben gezien hoe

Adam van een levende ziel tot een vergankelijk mens is geworden. We zullen het beeld van de Hemelse dragen. Dat is het beeld van Christus na Zijn opstanding. Hij heeft de onvergankelijkheid aan het licht gebracht. Laten we die tekst nog een keer lezen:

*'de verschijning van onze Zaligmaker, Jezus Christus, Die **de dood tenietgedaan** heeft, en het **leven en de onvergankelijkheid aan het licht gebracht** door het Evangelie' (2 Tim. 1:10).*

Dat is 1 Korinthe 15! Dat is het beeld wat 'wij' zullen dragen; onsterfelijk en onvergankelijk. Dit is het grote verschil met de toestand van de mens voor de val. De mens kon sterven. Dat is na de opstanding ten enenmale onmogelijk. Weet je hoe dat komt? Omdat de nieuwe schepping gebaseerd is op het lijden en sterven van Christus. Hij heeft Zijn bloed gestort en Hij is de dood ingegaan. De zonden heeft Hij op Zich genomen en heeft Hij het graf ingedragen. Daar heeft Hij ze gelaten bij Zijn opstanding. Zij, die hieraan deel hebben, zullen na de opstanding nooit meer kunnen sterven. Daarom zingt Paulus hier:

'Dood, waar is uw prikkel? Graf, waar is uw overwinning?' (1 Kor. 15:55).

Daarom kan Paulus zo vol overtuiging aan de gelovigen in Rome schrijven:

'Want ik ben ervan overtuigd dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch krachten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde van God in Christus Jezus, onze Heere.' (Rom. 8:38, 39).

Dat geldt nu en dat geldt straks. Nooit kan de dood er meer tussen komen.

Maar

Waarom voegt Paulus dat woordje 'maar' er nu in? 'Maar dit zeg ik broeders,...' (1 Kor. 15:50). Waarom doet hij dat?

We hebben het beeld van de stoffelijke gedragen en zo zullen we het beeld van de Hemelse dragen. Maar...

Paulus zegt dit, omdat er nog wel iets moet gebeuren. Vlees en bloed kunnen het Koninkrijk van God niet beërven. Verderfelijkheid kan onverderfelijkheid niet beërven. De mens is vergankelijk en het Koninkrijk is onvergankelijk. Dat gaat niet samen. Omdat de mens 'vlees en bloed' is, zal hij veranderd moeten worden. Daarom dat woordje 'maar' aan het begin van vers 50. Dit verderfelijke moet onverderfelijkheid aandoen en dit sterfelijke onsterfelijkheid. Dat gebeurt voor de doden in de opstanding en voor hen die niet zijn ontslapen in een ondeelbaar ogenblik. Hoe dan ook moet er een verandering plaatsvinden van een stoffelijk lichaam in een hemels lichaam.

Voor die verandering heeft God Zelf zorggedragen. Hij is Mens geworden en is de dood ingegaan en heeft in Zijn opstanding het leven (en daarmee de onsterfelijkheid) en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht door het Evangelie.

Zie je nog iets? Leg dit gedeelte van 1 Korinthe 15 eens naast Romeinen 1:23.

Terwijl zij zich uitgaven voor wijzen, zijn zij dwaas geworden, en hebben zij de heerlijkheid van de onvergankelijke God vervangen door een beeld dat lijkt op een vergankelijk mens, op vogels en op viervoetige en kruipende dieren.' (Rom. 1:22, 23).

De mens verandert⁴ de heerlijkheid van de onvergankelijke God in een beeld van iets vergankelijks. Het antwoord van God is dat Hij de mens van vergankelijkheid verandert in onvergankelijkheid. Van sterfelijk in onsterfelijk.

De mens droeg het beeld van de stoffelijke en miste als zodanig de heerlijkheid van God. Als gevolg van de zonde probeerden de mensen de heerlijkheid van God tot hun eigen vergankelijke niveau terug te brengen. In Zijn onuitsprekelijke genade werkt God het tegengestelde. Hij 'verandert' Zichzelf in een vergankelijk mens en sterft de dood. Hij staat op uit de doden en brengt daarmee het leven en de onvergankelijkheid aan het licht, opdat wij een onsterfelijk en onvergankelijk lichaam zullen dragen in het beeld van de Hemelse. Onuitsprekelijk wonder.⁵

---

⁴ *Allasoo* is het woordje dat Paulus hier gebruikt. Het is hetzelfde woord dat hij in 1 Kor. 15:51 gebruikt en wat voor ons vertaald is met 'veranderd'.

⁵ Dit thema heb ik breder uitgewerkt in deel 5 van mijn brochurereeks over Romeinen of hoofdstuk 5 van mijn boek 'Kracht van God tot zaligheid'.

Vragen bij hoofdstuk 5

1. God is de onsterfelijke God, maar Hij is ook de onvergankelijke God. Waar lees je dit laatste?
2. Waar in de Bijbel worden onsterfelijkheid en onvergankelijkheid nog meer samen genoemd?
3. Welke Psalmen gebruikt Paulus in zijn preek in Antiochië? (Handelingen 13:16-41).
4. Hoe toont hij vanuit de Psalmen aan dat Christus is opgewekt?
5. Met welke tekst laat hij zien dat Christus niet meer naar het graf zal terugkeren?
6. Wat betekent het dat God 'mijn ziel' in het graf niet zal verlaten?
7. Wie is in 1 Korinthe 15 de stoffelijke en Wie de Hemelse?
8. Welke verandering ondergaat de mens in dood en opstanding of in een ondeelbaar ogenblik?
9. De mens krijgt in de opstanding volgens 1 Korinthe 15 twee nieuwe eigenschappen, die hij na de val van Adam niet had. Welke zijn dat?
10. Welke van die twee eigenschappen had de mens ook voor de val niet?
11. Wat betekent het dat vlees en bloed het Koninkrijk van God niet kunnen beërven?
12. Twee veranderingen in Romeinen 1:23 en 1 Korinthe 15:52. Leg ze naast elkaar en vergelijk ze.

Hoofdstuk 6

Vergankelijk en onvergankelijk

Ik blijf nog even bij het thema vergankelijk en onvergankelijk. Ook bij Petrus komen we die woorden tegen. In zijn eerste brief zet hij in de verzen 18 en 19 'vergankelijke dingen' tegenover het dierbare of kostbare bloed van Christus.

'En als u Hem als Vader aanroept Die zonder aanzien des persoons naar ieders werk oordeelt, wandel dan in de vreze des Heeren, gedurende de tijd van uw vreemdelingschap, in de wetenschap dat u niet met vergankelijke dingen, zilver of goud, vrijgekocht bent van uw zinloze levenswandel, die u door de vaders overgeleverd is, maar met het kostbaar bloed van Christus, als van een smetteloos en onbevlekt Lam.' (1 Pet. 17-19).

De verlossing van deze Joden in de verstrooiing (1 Pet. 1:1) was niet door vergankelijke dingen. Niet door zilver of door goud. Hun verlossing was er door het kostbare bloed van Christus, als van een smetteloos en onbevlekt Lam. De lezers van de brief worden teruggeleid naar de tijd van hun voorvaders in Egypte, die daar uit hun zinloze levenswandel werden verlost, door de kracht van God. Bij die uittocht werd het bloed van een smetteloos en onbevlekt lam aan de deurposten gesmeerd, als vrijwaring tegen de tiende en laatste plaag, de dood van de eerstgeborenen. Sindsdien staat het lam symbool voor Christus en Zijn verlossing, in het bijzonder de verlossing van Israël.

Petrus begint dit gedeelte ook met een vergelijking met de uittocht.

'Omgord daarom de lendenen van uw verstand, wees nuchter en hoop volkomen op de genade die u gebracht wordt in de openbaring van Jezus Christus.' (1 Pet. 1:13).

Dat opschorten en omgorden van de lenden deed en doet ieder die ook maar enigszins bekend is met de Schrift onmiddellijk denken aan de nacht waarop het volk van de kinderen van Israël bevrijd zou worden uit Egypte.

‘En zo moet u het eten: uw middel omgord’ (Ex. 12:11).

Het duidde alles op haast en bereid te zijn. Zo spoort Petrus zijn lezers aan om vol verwachting te hopen op de genade die hen toegebracht wordt in de openbaring van Jezus Christus. Deze openbaring van Jezus Christus wijst naar het laatste Bijbelboek. Dat is de titel ervan. Dat Bijbelboek gaat over de uiteindelijke verlossing van Israël en daarmee niet alleen van Israël, maar ook van de volken. Het herstel van de hele schepping is hiermee gemoeid. Het is alles gekocht met Zijn bloed (Opb. 5:9).

Zijn bloed staat dus tegenover de vergankelijke dingen, zilver en goud. De verlossing door Zijn bloed wordt verkregen door wedergeboorte. Daar gaan de laatste verzen van dit hoofdstuk over.

*‘Nu u dan uw zielen gereinigd hebt in de gehoorzaamheid aan de waarheid, door de Geest, tot ongeveinsde broederliefde, heb elkaar dan vurig lief uit een rein hart, u, die opnieuw geboren bent, **niet uit vergankelijk**, maar uit **onvergankelijk zaad**, door het levende en eeuwig blijvende Woord van God. Want alle vlees is als gras en al de heerlijkheid van de mens is als een bloem in het gras. Het gras is verdord en zijn bloem is afgevallen. Maar het Woord van de Heere blijft tot in eeuwigheid. En dit is het Woord dat onder u verkondigd is.’* (1 Pet. 1:23-25).

Geboren uit vergankelijk zaad

Hier staat het vergankelijke zaad tegenover het onvergankelijke. Geboorte vindt plaats nadat er bevruchting heeft plaatsgevonden. De natuurlijke bevruchting vindt plaats door het zaad van de man. Dat is

het vergankelijke zaad waar Petrus hier over spreekt. Ook Johannes heeft het daarover in het eerste hoofdstuk van zijn Evangelie.

‘Maar allen die Hem aangenomen hebben, hun heeft Hij macht gegeven kinderen van God te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven; die niet uit bloed, niet uit de wil van vlees en ook niet uit de wil van een man, maar uit God geboren zijn.’ (Joh. 1:12, 13)

Het vergankelijk zaad van 1 Petrus 1:23 wordt hier uitgelegd als ‘uit bloed’, ‘uit de wil van het vlees’, ‘uit de wil van een man’. De vergankelijkheid brengt vergankelijkheid voort. We zijn allen uit de gevallen mens Adam ontsproten. Van generatie op generatie is de vergankelijkheid van de mens door de man doorgegeven. Het was onmogelijk dat door de gemeenschap van man en vrouw een onvergankelijk mens geboren zou worden. Dat is de diepe betekenis van het heersen van de dood.

Geboren uit onvergankelijk zaad

Tegenover de natuurlijke geboorte uit vergankelijk zaad staat de nieuwe geboorte uit onvergankelijk zaad. Johannes noemt dat ‘uit God geboren’. God bedient Zich bij die nieuwe geboorte ook van zaad. Dat zaad noemt Petrus ‘het levende en eeuwig blijvende Woord van God’.

Dat Woord is verkondigd onder degenen die de brief van Petrus lezen. Daardoor waren zij opnieuw geboren. Het zaad van het Woord was in hun harten gestrooid en het was ontkiemd. Dat Woord was niet zomaar een boodschap. De boodschap had een hele duidelijke focus. Het draaide keer op keer om de opstanding van Christus uit de doden. Hun boodschap aan Israël was dat de Messias, de Koning, werkelijk was gekomen, dat Hij aan het hout was gehangen en was gestorven, maar dat God Hem had opgewekt uit de doden en dat Hij nu leeft!

Die boodschap lezen we ook aan het begin van het eerste hoofdstuk van de brief van Petrus.

*'Geprezen zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons, overeenkomstig Zijn grote barmhartigheid, **opnieuw geboren** deed worden tot een levende hoop, **door de opstanding van Jezus Christus uit de doden**, tot een **onvergankelijke, onbevleete en onverwelkbare erfenis, die in de hemelen bewaard wordt voor u.'** (1 Pet. 1:4).*

De nieuwe geboorte wordt gewerkt door de prediking van het Woord aangaande de opstanding van Jezus Christus uit de doden. Dit is het onvergankelijke zaad. En dat zaad brengt een levende hoop en een onvergankelijke erfenis voort! Dat komt door de opstanding van Christus, Die het leven en de onvergankelijkheid aan het licht heeft gebracht door Zijn verschijning in de opstanding uit de doden (2 Tim. 1:10).

Heerlijkheid

Bij de val van Adam en Eva is de mens niet alleen vergankelijk geworden. Zij zijn daarmee ook de heerlijkheid van God kwijtgeraakt. Dat is de betekenis van de tekst in Romeinen 3.

'Want allen hebben gezondigd en missen de heerlijkheid van God.' (Rom. 3:23).

Petrus beschrijft die heerlijkheid van de mens als een bloem van het gras, die afvalt als het gras verdort. Na verloop van tijd is de bloem niet meer te vinden en is zelfs de plaats waar hij ooit had staan bloeien niet meer te vinden. Dat is de heerlijkheid van alle vlees, maar die is heel anders dan de heerlijkheid van God. De heerlijkheid van God vergaat niet als een bloem van het veld.

Ook die heerlijkheid wordt aan de mens hersteld in de opstanding van de Heere Jezus Christus uit de doden. Dat zien we in vers 21.

*‘Door Hem gelooft u in God, Die Hem opgewekt heeft uit de doden en **Hem heerlijkheid gegeven** heeft, zodat uw geloof en hoop op God gericht zijn.’ (1 Pet. 1:21).*

God heeft Hem opgewekt en heeft Hem heerlijkheid gegeven. Dat is het herstel van de mens in Christus. Hij gaat onder in zijn vergankelijkheid en zijn heerlijkheid is nergens meer te vinden. Maar hij wordt opgewekt en zijn heerlijkheid wordt teruggekregen in Christus Jezus, de Heere.

Opstanding en wedergeboorte

Geboorte en opstanding uit de doden liggen heel dicht bij elkaar. Dat hebben we in dit hoofdstuk van 1 Petrus gezien. De begrippen liggen ook taalkundig dicht bij elkaar. In Handelingen 13 bespreekt Paulus de opstanding van Christus en haalt hij Psalm 2 aan.

*‘En toen zij alles volbracht hadden wat er over Hem geschreven was, namen zij Hem van het hout af en legden Hem in het graf. Maar God heeft Hem uit de doden **opgewekt**; en Hij is gedurende vele dagen verschenen aan hen die met Hem opgegaan waren van Galilea naar Jeruzalem en die nu Zijn getuigen zijn bij het volk. En wij verkondigen u de belofte die aan de vaderen gedaan is, namelijk dat God die vervuld heeft aan ons, hun kinderen, door Jezus te **verwekken**, zoals ook in de tweede psalm geschreven staat: *U bent Mijn Zoon, heden heb Ik U **verwekt**.*’ (Hand. 13:29-33)*

De drie woorden die ik vetgedrukt heb weergegeven zijn in het Grieks verschillend. We zouden ze achtereenvolgens kunnen vertalen als ‘opgewekt’, ‘doen opstaan’ en ‘gebaard’. Het Hebreeuws van ‘verwekt’ in psalm 2:7 is *yalad*, wat zowel ‘baren’ als ‘verwekken’ betekent. In elk geval heeft het dus iets te maken met ‘geboren doen worden’.

Een ander Schriftgedeelte dat een duidelijke relatie laat zien tussen geboorte en opstanding is Hebreeën 1:6.

‘En als Hij wederom den Eerstgeborene inbrengt in de wereld, zegt Hij: En dat alle engelen Gods Hem aanbidden.’ (Heb. 1:6, SV).

De verlegenheid van de vertalers van de Herziene Statenvertaling met deze tekst toont zich in de vertaling van het woordje *palin*, ‘opnieuw’ dat zij helemaal onnodig vertalen met ‘vervolgens’.

De Eerstgeborene is de Heere Jezus Christus. De eerste keer dat God Hem in de wereld inbrengt is bij Zijn geboorte. Hij wordt ‘opnieuw’ in de wereld ingebracht bij Zijn opstanding hetgeen dus een ‘wederom geboorte’ of ‘wedergeboorte’ is.

Dat dit de betekenis van ‘wederom inbrengt’ is, zien we ook in het feit dat het Griekse woordje voor ‘inbrengen’ gerelateerd is aan ‘teruggebracht’ in Hebreeën 13:20.

*‘De God nu van de vrede, Die de grote Herder van de schapen, onze Heere Jezus Christus, **uit de doden heeft teruggebracht**, op grond van het bloed van het eeuwige verbond, moge u toerusten tot elk goed werk om Zijn wil te doen, en in u werken wat in Zijn ogen welbehaaglijk is, door Jezus Christus. Hem zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen.’ (Heb. 13:20, 21).*

Vragen bij hoofdstuk 6

1. Noem twee teksten waaruit je kan concluderen dat Petrus bij het schrijven van het eerste hoofdstuk uit zijn eerste brief denkt aan de uittocht van Israël uit Egypte.
2. Wat zijn de vergankelijke dingen en de onvergankelijke dingen in hoofdstuk 1 van 1 Petrus?
3. Hoe legt Johannes 'geboren uit vergankelijk zaad' uit?
4. Wat is het verband van 'geboren uit onvergankelijk zaad' met de opstanding van de Heere Jezus Christus uit de doden?
5. Hoe legt Johannes 'geboren uit onvergankelijk zaad' uit?
6. Hoe heeft de mens de heerlijkheid van God verloren en hoe wordt die teruggekregen?
7. Geef twee Schriftgedeelten waaruit blijkt dat de geboorte en de opstanding van de Heere sterk met elkaar verbonden zijn.

